

Scumpirea

BIBLIOTECA CENTRALA
„ASOCIATUNII”
SIBIU

ORGAN INDEPENDENT — CULTURAL, ECONOMIC ȘI DE INFORMAȚII — DIN VALEA CRISULUI ALB

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BRAD

ABONAMENTE: 100 lei anual, 6 luni 60 lei
Instituțiuni și bănci 150 lei
Muncitorii minieri și muncitorii agricultori 50 lei

APARE ÎN FIECARE JOI
Redactor responsabil: G. E. CAMBER

Cronica externă.

Alegerile din Cehoslovacia

Cu toate că în momentul în care scriem acest articol nu cunoaștem încă rezultatul definitiv, suntem totuși în măsură să spunem că fara lui Masaryk nu-și desminte vechile convingeri.

În Cehoslovacia au loc alegerile generale. Cehoslovacia nu este nici ea din cercul țărilor europene, în care cangrena crizei a rămas nerezolvată. Maturitatea politică a poporului cehoslovac ne este însă din nou dovedită. Ca pretutindeni și în Cehoslovacia, s'a încercat formule de dreapta, cari au fost însă respinse de alegători. Rezultatele parțiale, însoțite de convingerea generală, ne anunță că partidele democratice și-au menținut poziția. Iată dar, că în plină criză, fara a agita formule magice și iluzorii, partidele democratice se bucură de încrederea poporului cehoslovac.

Cunoaștem structura statului cehoslovac. Constituit din cehi, slovaci și nu mai puțin de trei milioane germani, afară de populații ungare, polone și chiar ruse, el este la îndemâna oricărei propagande șovine. Tactul și priceperea cu care el a fost însă condus, a făcut ca în ciuda propagandelor acestora, poporul cehoslovac să-și menție unitatea de vederi și perspective. Cu toate că în actualele alegeri nu s'au prezentat mai puțin de șasesprezece partide, totuși alegerile decurg în cea mai deplină ordine. Singura populație cehoslovacă care s'a prezentat altfel decât altădată în alegeri, este minoritatea germană. Guvernul hitlerist nu a preocupat nimic pentru influența sa asupra minorității germane din Cehoslovacia și nu se suprapună vechilor directive pe care aceasta le lua. Și se pare, că în oarecare măsură a reușit. După dizolvarea partidului național-socialist, Konrad Heulein, un abil propagandist hitlerist, a fost uns ca mandatar al politicii hitleriste în Cehoslovacia. După ce a băguit în nesiguranță timp îndelungat, acesta a putut influența totuși populația germană și se aștepta să câștige chiar mare parte din voturile germane.

În orice caz, statul cehoslovac se menține pe linia democratică, fara a se lăsa influențat de panica mondială și aventuri dictatoriale. (S. P.)

Mulțumită publică

Funcționarii societății „Mica” sub conducerea dlui Emil Fugăță au aranjat în seara zilei de 11 Mai o frumoasă și bine reușită producție teatrală în scopul înfrumusețării și noastre biserica ortodoxe din Brad.

Cu aceasta ocaziune s'a realizat un venit curat de Lei 5065.

Aducem și pe această cale adânc simțite mulțumiri domnișoarelor, domnilor și în special Dlui Emil Fugăță, inițiatorul acestei producții, pentru zelul și munca depusă.

Oficiul parohial ortodox.

— Cu o deosebită plăcere anunțăm căsătoria simpaticului nostru coleg Dinică Șerbănescu învățător la Blăjeni Obârșă, cu dragălașa Dșoara Camelia Sturza din com. Toplița (Județul Sibiu).

Căsătoria religioasă va avea loc în ziua de 2 Iunie a. c. la biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Obârșă.

Nuni vor fi dl și dna Albu inv. Buceș — Colegii, cunoscuții și prietenii sunt rugați a lua parte.

Scumpirea traiului

De câteva timp, se remarcă o permanentă și accentuată scumpire a traiului. Scumpirea atinge numeroase articole de primă necesitate.

Paralel cu scumpirea traiului, se remarcă și o adâncire a crizei, începută în 1928 și care a ajuns azi, la punctul ei culminant. Mii de oameni cari aveau altădată o frumoasă existență, au rămas acum pe drumuri. Dar și acei cari mai au azi ocupații și nu mor de foame, o duc tot mai greu. Ei sunt nevoiți să-și restrângă pretențiile, reducând și mai mult standardul lor de viață și așa destul de redus.

Încercările timide ale guvernului, pentru stăvilirea vâlului de scumpete, se lovesc de stânca de granit a trusturilor cari, prin corupție, constrângere și îndrăscală, contrabalansează slaba acțiune oficială.

Dealtfel și presa — sau mai bine z'is

o parte a presei din Capitală — trece sub tăcere acest nemaipomenit atentat la punga și viața cetățeanului care trăiește din munca lui cinstită.

Dar atentatul acesta odios a stârnit reacțiunea masei consumatoare din Capitală cari au pornit o energică acțiune de apărare, organizându-se în comitete cetățenești.

Dacă starea de asediu și cenzura — menținute în ciuda atâtor proteste — n'ar fi venit în ajutorul spoliatorilor, am fi asistat la o luptă fâțișe care s'ar fi terminat — poate cu victoria celor săraci, dar mulți. Cum însă, stările excepționale se mențin și înfrâng orice tentativă de eliberare din ghiarele mizeriei, masele, amorțite de suferințe, scâncesc sub cleștele magnaților trusturilor, în așteptarea unor vremuri mai bine...

B. S. P.

Destine omeneste

Editura „PANTHEON”, Brad, a dat la iveală în traducerea d-lui Gh. Minovici, cartea de succes mondial „La Condition Humaine” a lui André Malraux. Cartea aceasta pe lângă faptul că aduce un material omenesc viu și inedit, mai prezintă și o ciudată dramă, desfășurată pe două planuri de interferență deosebită: viața chinezească și viața europeană.

Personajele sunt dominate în complexitatea acțiunilor și faptelor cotidiene, de un morb mistuitor, care aruncă, magnetizați, de pe un plan pe altul al sentimentelor contradictorii. Cartea lui Malraux este cartea depășirii. Fiecare existență, din câte existențe trăiesc, crud și violente între paginile „Destine omeneste” se macină ca să-și găsească un sens. Kio, care va fi până la sfârșit axa revoluției chineze din Shanghai, Tchen, care se va depăși în anarhia absurdă a unui atentat neisbutit Gisors care va rămâne același reflector vorbitor, prea lucid, prea inteligent al fiecărui personaj, în parte. Gisors își va justifica patima intoxicării cu opiu, prin aceea sete a omului de a trăi pentru ceva, iar Clappiqu, tipul declasatului, va trăi mai departe ca să se îmbete și să spună vorbe de spirit. În tot orizontul însângerat, în această continuă noapte tragică, mijesc ca niște facle, voințele câtorva oameni. Ei sunt puțini și până la urmă, eforturile lor vor fi nimicite sângeros. Și concomitent cu această desfășurare de acțiune, strict insurecțională, asistăm la lupta pe plan economic, condusă de financiarul Ferall. Sub presiunea burgheziei chineze, Chan-Cai-Scheck va da ordin ca mișcarea comunistă din Shanghai să fie reprimată. Șefii comuniști,

cari au cucerit orașul vor fi aruncați de vii în cazanele locomotivelor.

Kio va cădea și el prins. Nu va putea fi salvat, deoarece șeful siguranței lui Chan-Cai Scheck, un german, trăiește tocmai pentru răsbunare, pentru că dea sentințe de moarte. El nu va ierta pe Kio, fiindcă sufletește e făcut să condamne. May, soția lui Kio, va aduce acasă, între pereții și picturile familiare, corpul inert a lui Kio, atacat de otrăvurile cianurei. Pe străzile Shanghaiului noaptea va cădea din nou, de astă dată calmă.

S. P.

— Dl. Alexandru Rosetti — cunoscutul scriitor, profesor la Facultatea de Litere din București, Director al Editurii Fundației pentru Literatură și Artă „Regele Carol II” — într'o scrisoare trimisă nouă spune despre editura „PANTHEON” din Brad, următoarele:

Cunosc volumul Dlui Holban editat de Dvoastră, și profit de acest prilej pentru a Vă felicita: inițiativa este rară și se cuvine încurajată.

— Injurii aduse în mod original. Este cunoscut că în America, mai cu seamă, se utilizează un nou gen de reclamă foarte eficace care constă în litere scrise cu fumul dela motorul aeroplanului, ce virează în mod precis, formând litere după voință.

O mare fabrică de pastă de dinji a dat în judecată pe pilotul P. Floid pentru injurii aduse. Floid, care înainte vreme execută reclamele suscitade, intrase în conflict cu fabrica pentru motivul că era prost plătit.

Ca răsbunare, n'a găsit ceva mai original decât să scrie pe cer: „directorul fabricii de paste de dinji X este un calic”. Concedierea pilotului și darea lui în judecată au fost consecințele faptei sale.

10 Mai la Buceș

Toate școalele din împrejurimi: Blăjeni, Mihăleni, Dupăpiatră și Buceș, cu învățători, preoții și autoritățile comunale au sărbătorit așa cum se cuvine Sf. zi națională de 10 Mai. Te-Deumul s'a săvârșit în biserica locală, la care a participat mult popor, școlari, învățători, etc. — cu care prilej preotul Birou — Buceș, a lăsat să i se vadă cele mai calde simțiminte naționale. Dela biserică, școlari și T. Premilitari ai subcentrului Buceș, au pornit — pentru defilare — spre tribună. Cu această ocazie au vorbit despre însemnătatea zilei: preotul Birou, I. Ciobanu, și dl. I. Petrescu-Plai. Dl. Petrescu încheie spunând: „Dacă Dumnezeu a vrut ca astăzi, când peste tot întinsul românesc falfăie spre cer steagurile românești, noi, Ardeleni nu putem decât alături cu trup și suflet de toată suflarea românească, să strigăm:

Trăiască România-Mare,
Trăiască M. S. Regele Carol II-lea,
Trăiască brava armată, care stă gata să scrie adânc în trupurile dușmanilor noștri”.

Un puternic — ura — izbucnește din inimile T. Premilitari. Programul se încheie cu intonarea — Imnului Național — de către școala primară Dupăpiatră sub conducerea dlui V. Cartian.

A urmat un banchet, la care a toastat cu multă căldură dl. I. Vlășceanu. A. Ș.

Primim spre publicare

Domnule Redactor!

Cetind meru mult apreciatul Dv. ziar „Zarandul” am ajuns și la publicarea intitulată „Din năcazurile unui învățator” care relatează raportul dușmănos dintre dl. învățator Andrei Beg și Părintele Ioan Olteanu din comuna Băușarul — inferior. — Ca un spectator desinternsat dar totuși cu durere în suflet, că în scumpa noastră țară Românească, parca numai poți vedea armonie și colaborare prietenească pentru interesele obștești ci numai critică și iar critică, am căutat să aflu motivul care stă la baza acestui raport războinic dintre conducătorii intelectuali ai comunei frunțase Băușarul-inferior, și cu regret sunt nevoit — pentru prima dată în viața mea — să reflectez prin ziar la o acuză nebazată, dorind să contribuț cu cunoștința mea cea mai curată de adevărat român la clarificarea chestiunilor din comunele a căror situație mă interesează. — Pot afirma cu conștiința împăcată că dacă și preotul va avea ceva mică greșală în ceartă amintită mai sus, învățatorul este cu desăvârșire cel provocător și chiar vinovat.

Aceasta convingere a mea nu o bazez pe faptul, că acest dn. învățator în toate locurile unde a funcționat până în prezent s'a certat și chiar s'a bătut cu ceilalți conducători intelectuali a comunelor respective, — și nu mai reamintesc raportul său atât de dușmănos ce l-a avut cu fostul preot în aceasta comună, Dl. Valer Paveloni, — ci numai și numai pe adevărul că dl. învățator astăzi stă în proces cu cei mai de frunte și cei mai aleși luptători pentru cultura românească din această comună, denumindu-i de hoți pentru că au îndrăznit să

Serbarea zilei de 10 Maiu în com. Lăpușul-inferior

Ziua de 10 Maiu a fost sărbătorită cu tot fastul cuvenit în comuna Lăpușul-inferior.

La orele 10 a. m. s'a oficiat un Te-Deum de către preotul Iuliu Crișan — fost sub-director în inv. primar — la care au luat parte dna și dl Victor Muntean, notar cerc; Gh. Muntean grefier, întreg personalul Percepției, numeroși săteni și elevii școlai.

După slujba religioasă — în corpore — am mers la școală unde, sub cerul liber, s'a desfășurat un bogat program, compus din frumoase coruri și declamări, cu caracter național. A vorbit despre „însemnătatea zilei” dl Grigore N. Calafeteanu, directorul școlai primare.

Vorbitorul amintește și despre revizionism, pe care îl combate vehement, afirmând, că dacă „Românul a avut 7 vieți în pieptul de aramă — în trecut, — va avea de 70 de ori mai mult — în viitor — pentru a apăra orice petec de pământ, ce va încerca să-l rupă — dușmanii — din corpul tânăr al României-Mari, de azi.

Serbarea a luat sfârșit într'o însuflețire de nefericit, prin cântarea — de către elevii școlai, a ocazionalului „10 MAIU”.

C. G.

între în localul închiriat pentru ședințele și pregătirile corale și teatrale a Societății culturale din aceasta comună.

În ce privește persoana părintelui Ioan Olteanu, pot asigura pe oricine, că merită tot respectul, și ar fi neamul nostru românesc prea fericit, dacă în toate comunele s'ar afla preoți cu atâta devotament și dragoste față nu numai de funcțiunea sa dar și față de interesele locuitorilor, și mai presus față de interesele naționale, cum este sfinția sa, fapt care se dovedește nu numai prin reîntoarcerea celor rătațiți — dela religia părinților lor, la sectele numerose a pocăiților, — la religia lor strămoșească, dar și prin teatrele și concertele atât de bine reușite, pe care le-a aranjat cu tineretul acestei comune, în timpul scurt de când a venit în fruntea parohiei din această comună, muncind și în prezente cu disprețuirea oricărei oboseli pentru pregătirea unei reprezentații teatrale cu cor mixt, pentru Sf. Sărb. a Paștilor.

Astfel fiind mă credeți că aprecierea făcută de subscriitorul acelei publicațiuni, asupra persoanei Dlui inv. Andrei Beg, sunt cu desăvârșire părtinitoare și lipsite de adevăr.

Cât privește pe locuitorii din comuna Băușarul — inferior, — cu excepția a celor doi — trei în veci nemulțumiți, — har Domnului sunt oameni de toată lauda, vrașba domnilor fiind fără efect în rândul lor, părintele susnumit conduce cu toată autoritatea educația culturală, socială și economică a populației spre mândria sa sufletească și binele poporului și a patriei.

Rog să binevoiti a insera aceasta replică în multprețuitul Dv. ziar luând asupra mea toată răspunderea morală și materială pentru conținutul ei”. X. X. X.

Noaptea învierii și biserica din Blăjeni-sat.

Legendă.

Multe din monumentele și evenimentele starico-național-bisericesc din Ardeal au rămas și până azi un mit pentru noi Români. Și cu drept cuvânt, pentru contemporanii râvnitori de a cunoaște trecutul glorios al neamului nostru ar forma isvoare de apă vie — din care să se adape cu prisosință — sufletele noastre dornice de un naționalism mai curat.

Fiecare comună din cuprinsul Zarandului, revelează pentru noi o pagină din marea epopee a neamului nostru.

Și iată de ce am crezut că nu aș face rău să dau la iveală o interesantă legendă —

brodată, desigur, pe fapte reale cândva.

Acum 500-600 ani, unde azi e biserica din Blăjeni-sat, era un lac în care se adăpostea — după spusele bătrânilor — un animal geologic — scorpionul.

Lacul era alimentat de pârișul Valea lui Ban. Dar în urma unui vânt năprasnic s'a umplut cu bolovani și fiara cu săptămâni dearândul, s'a auzit gemând sub povara greutății enorme a bolovarișului. După ce s'a stins fiara, au început și oameni să se mai apropie de lac și să râsufle mai liniștiți. Căci până atunci nu era chip să te apropii de culcușul dihaniei, căci îndată erai înghițit.

Dar cu timpul pârișul și-a format o nouă alvie printre prundișul și nisipul cărât de el din munți.

În susul pârișului, partea locului e numită „Negi” după numele de familie a lo-

Colțul vesel.

Mentalitatea de negustor

— Voi pune în joc toată știința mea spre a te vindeca.

— Te rog mult, căci dacă mor înainte de bălciul de Sf. Petre pierd prilejul de a câștiga la bălciu cel puțin 50 mii lei.

Avantaj

Intendentul unui cimitir a cărei soție a murit ceru epitropiei un loc gratuit pentru soția sa.

Preotul îl refuză categoric.

— Imi pare foarte rău. Dacă ar fi vorba de d-ta personal și l'aș da cu cea mai mare plăcere!

Logică

— Vai, doamnă, dar copiii dvs. au un aer atât de trist.

— Aveți dreptate. Toată ziua îi bat și tot nu reușesc să-i fac să se înveselească!

Binefacerile gudronului

Academia de științe din Londra a primit o comunicare din partea unui medic care arată că a reușit să vindece în 24 de ore un picior rupt, prin mijlocirea gudronului.

Cum gudronul era pe atunci la modă, unul din membrii Academiei a citit comunicarea în ședința publică.

În timpul aceasta portarul îi aduse o telegramă.

Medicul din provincie preciza prin telegramă că piciorul vindecat cu gudron era de lemn!

Vrednicie

— Ce ai adormit?

— Da. Am ațipit. Așa e firea mea. Nu pot sta fără să fac ceva?

Ocupație

— E acasă juțânul?

— Da, dar e ocupat.

— Ce face?

— Își bate nevasta, domnule

La tribunal

— Martor ce ai de spus asupra lui Poștișteanu?

— Domnul priședinte, nu e nici un om prea bun, nici un om prea rău. E așa ca noi doi!

Constatarea turbării

— Cine a afirmat că Pufi al meu e turbat?

— Eu!

— De unde ai dedus? Un câine care mușcă o femeie numai decât turbat?

— Nu, dar știind ce femeie a mușcat, pot trage concluzia că va turba!

La doctor

— Medical: Acum te-am examinat, știu de ce boală suferi! Ce preferi praf sau pilule?

— Bolnavul: Nu pot să răspund, domnule doctor, căci le iau pentru nevasta mea care suferă cam de aceeași boală ca mine.

Abonați-vă la

„ZARANDUL”

cuitoilor cari l-au locuit și-l locuiesc și azi.

Familiiile acestea au format o cărare peste acest nou pământ pe care treceau peste Criș la bisericuță, unicul lor local de refugiu, unde puteau să-și spună liber tainele sufletelor lor obidite.

Câtă pietate se ascundea în sufletele cernite a Românilor iobagi, ne-o dovedește credința neclintită a bătrânei femei din „Negi” în Atotștiutorul la care se aud glasurile celor în suferință și nevoi, care în noaptea Sf. învieri a plecat dela căsuța ei, cu o mahramă în mână în care avea învelită o prescură spre a o duce jertfă celui care El însuși sa jertfit pentru cei în suferință. — Iar în ceialaltă mână în apropierea pieptului ținea o lumânare de ceară și cum mergea către bisericuță pe cărarea întunecată — deodată când ajunge pe pământul unde în trecut era lacul de apă

Politica internă.

Apărarea libertăților democratice

Gazetele din Capitală au înregistrat, săptămâna precedentă un manifest al unui bloc »Pentru apărarea libertăților democratice.« Nu cunoaștem pe inițiatorii și nici directiva pe care blocul o va lua, dar însuși fenomenul apariției lui merită a fi comentat. Conjunctura politică internă este de o asemenea natură, încât chiar dacă inițiativa nu ar fi fost luată de către iscăliții manifestului, apariția blocului, indiferent de forma sub care acesta ar fi apărut, ar fi avut loc. S'ar părea că această afirmațiune este cam riscată, să căutăm deci să o lămurim.

Evoluția politică la noi, a avut același drum trasat ca și aiurea. Chiar dacă datorită structurii agricole a țării, am rămas în urmă, totuși situația economică a grăbit această evoluție.

Partidele politice, cari nu au putut rezolva problemele economice, au fost compromise față de electorul român. Viața noastră politică nu a fost, de altfel, aproape nici un moment normală. O constituție neaplicată nici un moment și legi căzute în desuetudine, au imprimat partidelor politice și vieții politice un caracter de supra-structură, lipsită de realitățile vieții cotidiene. Probleme grele nu erau dezbătute și planuri de refacere nu erau proiectate, decât înainte de alegeri și numai pentru a câștiga sufragii. Cu stare de asediu și cenzură, am trăit aproape în permanență. Și chiar când acestea nu erau oficial instaurate, abuzurile din partea guvernanților și mai ales ale subalternilor se făceau fără ca aceștia să fi fost vreodată chemați să răspundă. Era deci fatal ca partidele politice să fie privite cu neîncredere, de alegătorul român.

A intervenit criza economică. Ca pretutindeni, aceasta a înăspriț raporturile dintre forțele țării. Guverne și politicieni, lipsit de popularitate au căutat să o impună prin forță, căci promisiunile rămăneau infructuoase. Țăranul român, muncitorul, negustorul nu mai cred în promisiunile de degrevări fiscale, iefinirea traiului și în posibilități de muncă. Finanțele țării sunt secete și guvernele se succed la termene scurte, fără ca vreunul să rezolve ceva. Compromisiții și incapabili încearcă acum să hrănească opinia publică cu diversiuni. Vina tuturor relelor este aruncată asupra sistemului democratic, practicat cu atâta belșug de sgârzenie. Pentru șomaj, foamete, scumpete, vinovați sunt minoritarii. Forțele negre ale țării se strâng în jurul acestor formule. Dar diversiunile nu mai prind. Populația românească le cunoaște de mult. Ea știe că un regim de dreapta i-ar suprima și puținele drepturi pe cari le mai posedă astăzi. De stare de asediu și cenzură este supra-saturată.

Iată care este explicația faptului că organizațiunile profesionale luptă în afară de partide împotriva scumpeții, speculei și fiscalismului.

Iată pentru ce credem că apariția

cu Scorpia, -- tresare -- cade în zăpăceală nu știe că e realitate sau vis sau mintea și ochii o înșeală -- căci lumânarea ce-o ducea în mână deodată se aprinde.

Femeia îmbătăită de-o zăpăcitate bucurie, cu sufletul obosit, merge la bisericuță ca vestitoare a bucuriei sfinte; ca odinioară Maria Magdalena când a mers să ungă trupul D-lui Isus cu miresme și supărată că n'avea cine să-i răstoarne piatra de pe mormântului, când a ajuns acolo -- tresaltă -- la vederea ingerului și-a mormântului luminat de lumină sfântă. Când femeia ajunge la bisericuța rigidă, vestește cu o bucurie înspăimântată -- revelația -- căci pe locul unde odinioară era lacul cu Scorpia, lumina pe care voia s'o aducă jertfă, s'a aprins dela sine. Cei adunați la serviciul învierii buimăciți de minunea auzită, cățiva, fug la acel

»Blocului pentru apărarea drepturilor democratice« era iminentă, indiferent care ar fi fost inițiatorii lui.

B. S. P.

Serbarea zilei de 10 Mai la Baia de Criș

Ziua de zece Mai în localitate a fost serbată cu un deosebit fast. Dimineața la ora 9 s'a oficiat câte un serviciu Divin la toate bisericile, după care publicul s'a adunat în fața stațiunii lui Avram Iancu, unde elevii școlii de meserie și a celei primare au executat mai multe poezii și cântece cu caracter național.

Despre însemnătatea zilei a vorbit dl. dir. Incicău, părintele Florea și tânărul preot Ungureșanu, care în cuvinte bine simțite a arătat jertfa soldatului, pentru încheierea unității noastre naționale. A urmat defilarea pompierilor, a elevilor dela școala de meserii și tinerii premilitari îmbrăcați în costume naționale au produs o impresie excelentă, meritul revine inimosului instructor profesor Vișican, care s'a dedicat cu tot sufletul la educarea și instruirea acestor tineri.

După masă la ora cinci elevii școlii primare conduși și instruiți de învățătorii respectivi, au executat un frumos poem istoric „Goria, Cloșca și Crișan“.

S.

Adevăratul
VICHİ ROMÂNESC

MATILD

Domnitorul tuturor Borvizelor

A SOSIT! A SOSIT!

Apă minerală din
VĂLCELE

ELÖPATAKI
ISVORUL ELISABETA
Depozitar SIGISMUND KUGEL BRAD

— Un surdo-mut... poliglot. Un refugiat rus, anume Serge Chéremetief, despre care se spune că ar aparține familiei Romanovilor, surdo-mut din naștere, poate pricepe și răspunde prin scris și gesturile strănii cu buzele și mâinile, în patru limbi diferite, adică: rusește, englezește, nemțește și franțuzește. El pricepea, după mișcarea buzelor ceiace i se spunea, fără a se înșela vreodată.

Ținând seama de faptul că era infirm din naștere, putem să ne închipuim de greutatea întâmpinată pentru a le putea învăța.

— Români în China. În extremul orient se află, după informațiile culese, cam treizeci de mii de români. Mare parte din ei au situații înfloritoare.

Cea mai mare parte a acestora este formată din foști prizonieri de război.

loc să aibă și ei vre'o revelație cei rămași în bisericăiță grăbeau serviciul, să grăbeau să ia sf. Pașii să fugă și ei la locul minunei, ca cei doi apostoli la mormântul D-lui, Mai la urmă apare preotul care și el era în oilemă, explică apoi curioșilor căci credința femeii împreună cu puterea D-zeiască de care a dispus D-ul Is. Hristos de a învia din morții, a făcut ca flacăra sfântă care numai la Ierusalim se coboară în noaptea învierii să aprindă și lumina femeii din „Negi“

Deoarece, acest moment era prea edificator și glia pe care s'a arătat -- revelația Divină -- pentru a fi cât mai vie urmașilor, preotul pe loc o eternizează, hotărând ca bisericuța lor să fie mutată pe acel loc.

Intâmplarea face ca în acel timp un atare zis: Mustafă din Valea Abrudului falsifică monetele de aur și argint ale statului

O frumoasă serată artistică la Hălmagiu

Din inițiativa și sub conducerea dlui dr. Axente Tamaș, asociația corală din Baia Criș, a aranjat Duminică o frumoasă serată artistică în hotelul Central din Hălmagiu. Având un program variat și bogat. Corul sub conducerea dlui Carol Stancu, a executat cât se poate de bine, mai multe bucăți muzicale aplaudat îndelung de asistența unei săli arhipină. S'au jucat și două comedii, în care rolurile principale au fost interpretate de dșoarele P. Popescu și Ounica Juc, Dni Tanasier, Dogami, Simon și Vuc. Iar la urmă corul acompaniat de orchestra militară din Brad, au executat două bucăți din Faust cari au produs o impresie excelentă. Publicul hălmagene a dat dovadă că știe să aprecieze și să sprijinească chiar, o acțiune ce tinde la promovarea culturii românești. Excepția o făcut doar un reprezentant al fizicului care a crezut de cuviința să sicaneze puțin pe acei ce muncesc din rasputeri la promovarea vieții spirituale și așa destul de săracă, a acestei regiuni. Iar dacă și cu alte ocazii reprezentanții acestei percepții învața legea în momentul când trebuie aplicată, s'abe rezultate vor da.

— Căsătoriile în orient. În insula Indonezia, înainte de căsătorie, tânărul este obligat ca să-și clădească o biserică a lui, unde tinerii căsătoriți petrec luna de miere.

La această construcție, el nu poate fi ajutat de nimeni.

În tot timpul lunei de miere, tinerii căsătoriți stau singuri în acest templu, rupând orice fel de relațiuni cu concetățenii lor.

— O insulă curioasă. În arhipelagul insulelor polinesiene, a fost descoperită o mică insulă coraliană foarte curioasă.

Această insulă, de natură vulcanică este la supraiața oceanului la intervale de 15--20 ani. La fiecare nouă apariție, așteaptă cu nerăbdare de baștinași, aceștia organizează vânători de animale marine pe care insula le poartă pe coasta ei.

S. P.

Convocare

Comitetul școlar al școlilor primare și de copii mici din Brad va ține

Adunarea generală

în 26 Mai a. c. ora 12 în localul școlii primare de băieți, la care părinții elevilor sunt rugați a lua parte. Intrucât nu se vor intruni membrii în număr de ajuns Adunarea se va ține în 2 Iunie la aceeași oră și în același local.

Comitetul

În Editura „PANTHEON” Brad.
A APĂRUT

HOBIA
de A. COTRUȘ
cu ilustrații de MAC CONSTANTINESCU

Austro-Ungar așa de corect, încât după ce a fost desoperit autoritățile, statutul n'au voit să le confişte -- ci drept amendă a primit, ca din suma ce avea să facă șapte biserici.

Iar credincioșii din Blăjeni-sat vând bisericuța de lemn din Popești credincioșilor noștrii din Burene și intră în pertractări cu Mustafă.

Acesta conform planurilor de biserică ce avea de zidit, face din piatră actuala biserică din Blăjeni-Sat -- pe locul misterios a revelației din noaptea învierii.

Va urma istoricul bisericii

Pr. N. STANCIU

◆◆◆◆◆

Cronica socială

Sportul : funcție socială sau comerț ?

Pe zi ce trece, noi valori umane sunt întrebuințate ca mijloace de speculă. Dintre cele mai ridicol izvoitoare, este fără îndoială și comercializarea sportului. Ne-am obișnuit atât de mult cu această comercializare, încât la un moment dat ne întrebăm dacă nu acesta este rostul sportului. Și pe drept cuvânt. Mergem pe terenuri ca să asistăm la evoluțiile unui grup de jucători, să le admirăm vioiciunea, fuga sau jocul. Ar fi însă prea puțin pentru ca să considerăm situația curioasă. Veți zice: foarte bine, plecăm de la matchul de football, adăugând cunoștințelor noastre sportive amănunte noi pe care le vom a lica.

Că majoritatea asistenței spectacolelor sportive nu fac acest lucru, ne o dovedește numărul redus de membri din cluburile sportive (uneori transformate în localuri de joc, întâlniri etc...)

După cât știm, sportul are o funcție socială foarte importantă. El trebuie ca să regenereze fizicul nostru, în special al celor slabi dezvoltăți. Se ține oare astăzi seamă de această menire? Nu de mult cotidienele sportive din Capitală ne aruntau ca rezultatele matchurilor de box din Franța sunt aranjate de un organizator al cărui nume ne scapă. În America, la fel. Dece să credem că dacă nu o știm, nu se întâmplă și la noi același lucru. Și apoi se mai pune o chestiune. Datorită comercializării spectacolului sportiv, asistăm la exploatarea unor vedete, pe care natura le-a înzestrat cu calități fizice excepționale. Au oare aceste elemente nevoie de reconfortarea fizică pe care ne-o dă exercițiul sportiv? Desigur că nu. Trebuie să se înțeleagă că pentru a da posibilitatea sportului să-și îndeplinească menirea, trebuie ca acesta să fie pus la îndemâna tuturor. Căci, nu exhibițiile unor uriași (Cogaș Mitu sau Carnera) pot în sănătoși fizicul, ci practicarea sportului de către marile masse ale tineretului, obosit de munca din fabrici, școli și ateliere.

S. P.

◆◆◆◆◆

Duminică 19 crt. echipa „Mica“ a susținut un match de fotbal amical la Călan cu echipa locală.

Rezultatul a fost de 5 : 1 (1 : 1) pentru Mica, după un joc foarte dur și care s'a terminat cu un scandal provocat de public. Din această cauză jocul s'a terminat cu 20 minute înainte de sfârșit.

Pe arena din Gb. se va juca Duminică 26 crt. un match amical între echipa gazdă și echipă Divizionară R. G. M. T.-lui Timișoara, în care joacă și internaționalul Moravetz.

Jocul începe la ora 17.15.

Trenul Soc. va pleca de la Bis. ort. Brad, la ora 4.30 (16 30).

Taxa de intrare: Membrii: Tribună 17 lei peluză 12 lei. Particularii: Tribună 27 lei, peluză 17 lei.

Lolo

◆◆◆◆◆

Duminică 26 l. c. la orele 4 1/2 p. m. pe arena „JUVENTUS“ din Brad, se va disputa un match amical de foot-ball între cunoscuta echipă Arădană „HAKOAH I.“ și „JUVENTUS“ din Brad.

CINEMA „ORIENT“ BRAD

Duminică 26 Maiu 1935.
PROGRAM SENZATIONAL

Hotel Atlantic

(Das Verliebte Hotel)

Regie: KARL LAMEC, Music: LEO LENSE

cu

Anny Ondra, Marth Wiemann,
Petea Voss, Erika Glässner

Tragerea titlurilor împrumutului intern

Ziua I.

(Continuare)

CÂȘTIGURI á 1.200 LEI

1.256.081-100	3.474.641-60	179.801-20
2.870.741-60	3.076.121-40	2.108.965-80
2.304.901-20	2.835.821-40	546.861-80
922.701-20	179.521-40	1.288.461-80
7.7.661-80	3.432.141-60	699.761-80
1.804.421-40	3.190.401-20	3.270.461-80
2.636.521-40	711.321-40	3.044.701-20
3.326.341-60	527.661-80	

Ziua II-a

1 premiu de 3.000.000 lei cu numărul 323.332. 2 premii a 1.000.000 lei cu numerele 226.038 și 1923.939. 3 premii a 500.000 lei cu numerele 927.680 1.669.283 și 2.799.058. 4 premii a 250.000 lei, cu numerele 68.386, 857.691, 988.570, 1.817.357. 43 premii a 100.000 lei, cu numerele: 159.349 192.152 327.426 507.936 557.509 679.852 680.574 709.146 873.705 928.585 957.749 1.275.919 1.367.597 1.437.185 1.560.294 1.570.996 1.578.747 1.615.470 1.978.450 2.057.383 2.177.480 2.327.194 2.494.391 2.511.647 2.659.247 2.734.307 2.734.315 2.797.450 2.797.453 3.039.689 3.069.817 3.086.833 3.086.838 3.091.748 3.128.714 3.185.032 3.215.204 3.370.696 3.417.015 3.432.153 3.433.063 3.632.338 3.717.050

Au mai eșit la sorși: 8.487 obligațiuni a 1000 lei, plătibile cu lei 1.200 fiecare.

Ruletele cuprind serii de câte 20 numere.		
2.721-40	23.601-20	38.581-6000
57.341-60	57.741-60	68.381-85
68.387-400	79.181-2000	90.061-80
100.401-20	106.861-80	107.761-80
111.981-112.000	143.941-60	151.501-20
155.921-40	159.341-48	159.350-60
165.301-20	167.021-40	174.581-600
179.281-300	179.521-40	179.801-20
183.761-80	191.641-60	192.141-51
192.153-60	209.761-80	426.361-80
441.321-40	458.441-60	478.521-40
492.901-20	507.921-35	507.937-40
508.781-800	524.941-60	527.661-79
538.961-80	546.201-20	546.861-80
552.001-20	553.081-100	554.641-60
557.501-08	557.510-20	560.481-500
567.041-60	583.641-60	592.861-80
595.261-80	620.881-900	626.481-500
639.041-60	652.281-300	657.481-500
679.841-51	876.801-20	885.321-40
904.581-600	913.661-80	922.701-20
927.681-700	928.581-84	928.586-600
950.641-60	953.721-40	955.001-20
956.021-40	957.741-48	957.750-60
983.841-60	988.561-69	988.571-80
990.261-80	995.681-700	1.021.641-60
1.040.841-60	1.078.041-60	1.107.241-60
1.110.841-60	1.132.081-100	1.138.101-20
1.138.201-20	1.166.961-80	1.176.981-1.177.000
1.464.541-60	1.481.021-40	1.483.261-80
1.491.261-80	1.495.701-20	1.498.421-40
1.503.061-80	1.510.021-40	1.521.721-40
1.523.021-40	1.528.461-80	1.529.261-80
1.534.281-300	1.554.081-100	1.554.161-80
1.558.341-60	1.560.281-93	1.560.295-300
1.570.981-95	1570.997-1.571.000	1.578.741-46
1.578.748-60	1.593.561-80	1.595.661-80
1.615.461-69	1.615.471-80	1.616.061-80
1.621.501-20	1.623.161-80	226.021-37
226.039-40	226.181-200	234.381-400
246.861-80	272.781-800	275.241-60
277.721-40	279.861-80	283.281-300

(Sfârșitul în numărul viitor).

Știri din Zarand

— Duminică 19 Mai — la Brad s'a ținut ședința cercului cultural al inv. din Brad și jur.

După ședința în'îmă, învățătorii au mers la biserică. După masă, la ora 3, s'a desfășurat frumosul program executat de elevele școlii primare de fete — în curtea școlii.

Admirația zilei au fost exercițiile gimnastice — executate admirabil de copilașii drăgălași ai școlii.

Doamna Fugăță merită toate felicitările. Au vorbit foarte frumos dna. Veselie și dna. Damian.

Munca a fost zadarnică și din partea învățătorilor și din partea copilașilor. Am avut 20-30 de spectatori. Pe brădeni îi interesează prea puțin chestiunile culturale...?

Cronica medicală

Diabetul

Diabetul este o boală foarte cunoscută, pe care o găsim răspândită și printre animale. Cercetări mai minuțioase în legătură cu el au fost făcute de celebrul medic francez Claude Bernad, care a arătat că în sânge se găsește zahăr. El a mai arătat că zahărul este transformat de ficat într'o substanță nouă, pe care o numește glicogen. Cea mai importantă la această boala o are alimentația excesivă. El este răspândit mai mult printre bogăți și în general printre aceia care nu practică o muncă manuală. În general, apare pe la vârsta 50-60 de ani atât la femei cât și la bărbați.

Boala se datorește mecanismului, localizat în ficat, care transformă zahărul în glicococ și care defectat nu mai poate fi utilizat de organism. Astfel, zahărul se depozitează în cantități mai mari sau mai mici, în sânge. Drept consecință avem o ardere incompletă a grăsimilor care se transformă într'un produs numit acetonă. Boala mai cauzează și pierderi însemnate de materii albuminoide.

Semnele după care se poate cunoaște boala sunt: exagerarea poftii de mâncare și eliminarea de cantități mari de urină. Apoi oboseală, creșterea zahărului din sânge și prezența lui în urină.

Diabetul are multe complicații care sunt determinate de faptul că zahărul se plimbă în libertate prin tot organismul, producând perturbări. Sunt perturbate aproape toate organele. Aparatul digestiv prin uscarea gurei, ale organelor genitale prin impotență sau sterilitate, etc.

Diabetul se poate trata prin insulină și prin dietă. Insulina e o substanță a pancreasului ce are calitatea de a arde zahărul din organism. Pentru regimul dietetic se stabilesc normele după gravitatea cazului. Bolnavul trebuie însă să se alimenteze cu materii zaharoase, grase și albuminoide în proporția în care poate suporta organismul. Se mai recomandă de asemenea și cura de ape minerale.

— Un match de box între ocași ei studenți. În prezența a circa 2000 spectatori, a avut loc, la Saint-Louis, U. S. A. un match de box între selecțiile echipelor Universitatea și Sing Sing. Spre surprinderea generală, ocași au reușit o victorie netă, învingând cu 9 : 5.

— Un sanatoriu cu 6 climate diferite. După modelul sanatoriilor moderne în cari, în săli hermetice închise se produce climă artificială, s'a înființat, la Québec, un sanatoriu în care pacienții au posibilitatea să-și aleagă, după necesitate, clima.

De o favoare specială se bucură secțiunea Californiei, a cărei temperatură și compoziție de aer corespunde pe deplin coastei californiene.

— Impozit asupra beției. În luna viitoare, se va înființa în Uruguay, un impozit asupra acelor persoane cari sunt trecute în lista specială a bețivilor. Impozitul se ridică la 15% asupra veniturilor și primează față de toate celelalte impozite. Scopul acestei legi nu este numai a diminua veniturile bețivului spre a-l forța să bea puțin, ci urmărește și construirea de sanatorii speciale pentru a dezintoxica pe bețivi.

— A apărut „Evoluția scrisului feminin în România“ de Marg. Miller Verghy și Ecaterina Săndulescu, lucrare ce înfățișează aportul gândirii feminine la noi, timp de un veac.

Volumul ieșit din tipografia „Bucovina“ cu 38 ilustrații va fi întregit, în curând, printr'un al doilea volum ce se află sub presă.

— Cât se cheltuiește pentru divorțuri. O statistică recentă, centralizând toate datele instanțelor judecătorești din U. S. A., cu privire la materia divorțurilor, a scotit că peste cincizeci de milioane dolari, săptămânal, se cheltuiesc cu onorariul advocaților și cu taxele procedurale.

— Se vorbește despre o nouă remaniere a guvernului Tătărescu. Probabil că vor intra în noul guvern dnii P. Ghiața și Sergiu Dumitriu, ca subsecretari de stat, iar d. Luca ar deveni ministru plin.

— Generalul Dumitrescu fostul inspector al jandarmeriei, a fost condamnat la 5 ani reclusiune.

— Archiducesa Ileana de Habsburg a născut o fetiță. Este al treilea copil al perechei arhiducale.

— Zilele trecute a încetat din viață I. Tisu din Tebea în vârstă de 70 ani.

A fost un om bun și drept. Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii săi.